

32003R0343

L 50/1

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE

25.2.2003

NAŘÍZENÍ RADY (ES) č. 343/2003

ze dne 18. února 2003,

kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 63 odst. 1 bod 1 písm. a) této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Společná azylová politika včetně společného evropského azylového systému je nedílnou součástí cíle Evropské unie spočívajícího v postupném vytváření prostoru svobody, bezpečnosti a práva otevřeného těm, kteří donuceni okolnostmi oprávněně hledají ochranu ve Společenství.
- (2) Evropská rada se na zvláštním zasedání v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999 dohodla, že bude pracovat na vytvoření společného evropského azylového systému, založeného na úplném uplatňování a začlenění Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951 ve znění Newyorského protokolu ze dne 31. ledna 1967, tak aby nikdo nebyl vrácen zpět tam, kde by byl vystaven pronásledování, tj. dodržování zásady nenavrácení. V tomto ohledu, a aniž jsou omezena kritéria příslušnosti ve smyslu tohoto nařízení, jsou členské státy, které dodržují zásadu nenavrácení, pokládány za bezpečné země pro státní příslušníky třetích zemí.
- (3) Podle závěrů z Tampere by měl tento systém v krátké době rovněž zahrnovat jasnou a proveditelnou metodu určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl.

(4) Tato metoda by měla být založena na objektivních a spravedlivých kritériích jak pro členské státy, tak pro dotčené osoby. Mělo by být zejména možné urychleně určit příslušný členský stát tak, aby byl zaručen účinný přístup k řízení o přiznání právního postavení uprchlíka a aby nebyl ohrožen cíl urychleného vyřízení žádosti o azyl.

(5) Pokud jde o postupné zavedení společného evropského azylového systému, který by měl z dlouhodobého pohledu vést ke společnému azylovému řízení a jednotnému právnímu postavení platnému v celé Unii pro osoby, jimž byl poskytnut azyl, je v této fázi vhodné, aby při provádění nezbytných zdokonalení na základě zkušeností byly potvrzeny zásady Úmluvy o určení státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států Evropských společenství ⁽⁴⁾, podepsané v Dublinu dne 15. června 1990 (dále jen „Dublinská úmluva“), jejíž provádění podnítilo proces harmonizace azylových politik.

(6) Celistvost rodiny by měla být zachována do té míry, pokud je to slučitelné s ostatními cíli, o jejichž dosažení se usiluje stanovením kritérií a postupů pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl.

(7) Společné vyřizování žádostí o azyl členů jedné rodiny jediným členským státem umožňuje důkladné posouzení žádosti a přijetí tomu odpovídajících souladných rozhodnutí. Členským státům by mělo být umožněno odchýlit se od kritérií příslušnosti, aby bylo umožněno sloučení rodin, pokud je to nezbytné z humanitárních důvodů.

(8) Postupné vytváření prostoru bez vnitřních hranic, ve kterém je zaručen volný pohyb osob v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství a vytváření politik Společenství týkajících se podmínek vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí, včetně společného úsilí při správě vnějších hranic, vyžaduje vytvoření rovnováhy mezi kritérii příslušnosti v duchu solidarity.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 304 E, 30.10.2001, s. 192.

⁽²⁾ Stanovisko ze dne 9. dubna 2002 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽³⁾ Úř. věst. C 125, 27.5.2002, s. 28.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 254, 19.8.1997, s. 1.

- (9) Uplatňování tohoto nařízení může být usnadněno a jeho účinnost může být zvýšena dvoustrannými dohodami mezi členskými státy za účelem zdokonalení komunikace mezi příslušnými útvary, zkrácení lhůt řízení nebo zjednodušení vyřizování žádostí o převzetí nebo přijetí zpět nebo vytvoření postupů pro provádění přemístění.
- (10) Měla by být zajištěna návaznost mezi systémem určení členského státu příslušného k posuzování žádosti podle Dublinské úmluvy a systémem podle tohoto nařízení. Podobně by měl být zajištěn soulad mezi tímto nařízením a nařízením Rady (ES) č. 2725/2000 ze dne 11. prosince 2000 o zřízení „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného použití Dublinské úmluvy ⁽¹⁾.
- (11) Využívání systému Eurodac podle nařízení (ES) č. 2725/2000, a zejména používání článků 4 a 8 uvedeného nařízení, by mělo usnadnit uplatňování tohoto nařízení.
- (12) Pokud jde o jednání s osobami, na něž se vztahuje toto nařízení, jsou členské státy vázány nástroji mezinárodního práva, jejichž smluvními stranami jsou a které zakazují diskriminaci.
- (13) Opatření nezbytná k provedení tohoto nařízení by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽²⁾.
- (14) Používání tohoto nařízení by mělo být v pravidelných lhůtách hodnoceno.
- (15) Toto nařízení ctí základní práva a zásady, které jsou uznány zejména v Listině základních práv Evropské unie ⁽³⁾. Zejména usiluje o zajištění plného dodržování práva na azyl, které zaručuje její článek 18.
- (16) Jelikož cíle navrhovaného opatření, totiž stanovit kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států, nemůže být dostatečně dosaženo na úrovni členských států, a proto, z důvodu jeho rozsahu a účinků, jej může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity ve smyslu článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality podle

uvedeného článku toto nařízení nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.

- (17) V souladu s článkem 3 Protokolu o postavení Spojeného království a Irsko, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, vyjádřily Spojené království a Irsko dopisy ze dne 30. října 2001 přání účastnit se přijímání a používání tohoto nařízení.
- (18) V souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, se Dánsko nepodílí na přijímání tohoto nařízení, a proto pro ně není závazné ani použitelné.
- (19) Dublinská úmluva zůstává v platnosti a nadále se uplatňuje mezi Dánskem a členskými státy, které jsou vázány tímto nařízením, dokud není uzavřena dohoda umožňující účast Dánska na tomto nařízení.

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

PŘEDMĚT A DEFINICE

Článek 1

Toto nařízení stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států.

Článek 2

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- a) „státním příslušníkem třetí země“ osoba, která není občanem Unie ve smyslu čl. 17 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství;
- b) „Ženevskou úmluvou“ Úmluva o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951 ve znění Newyorského protokolu ze dne 31. ledna 1967;
- c) „žádostí o azyl“ žádost podaná státním příslušníkem třetí země, kterou lze vykládat jako žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany členským státem podle Ženevské úmluvy. Za žádost o azyl se považuje každá žádost o mezinárodní ochranu, pokud státní příslušník třetí země nepožaduje výslovně jinou formu ochrany, o kterou lze žádat odděleně;
- d) „žadatelem“ nebo „žadatelem o azyl“ státní příslušník třetí země, který podal žádost o azyl, o níž dosud nebylo pravomocně rozhodnuto;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 316, 15.12.2000, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽³⁾ Úř. věst. C 364, 18.12.2000, s. 1.

- e) „posouzením žádosti o azyl“ souhrn opatření pro posouzení žádosti o azyl, rozhodnutí nebo rozsudek o takové žádosti vydaný příslušnými orgány v souladu s vnitrostátním právem s výjimkou řízení o určení členského státu příslušného podle tohoto nařízení;
- f) „zpětvzetím žádosti o azyl“ úkony, jimiž žadatel o azyl ukončí řízení, které bylo zahájeno podáním jeho žádosti o azyl, v souladu s vnitrostátním právem buď výslovně, nebo konkludentně;
- g) „uprchlíkem“ státní příslušník třetí země, jemuž bylo přiznáno právní postavení uprchlíka ve smyslu Ženevské úmluvy a který je oprávněn pobývat na území členského státu;
- h) „nezletilými osobami bez doprovodu“ svobodné osoby mladší 18 let, jež vstupují na území členských států bez doprovodu dospělé osoby, která za ně podle práva nebo podle zvyklostí odpovídá, a to po dobu, po kterou se skutečně nenacházejí v péči takové osoby; tato definice zahrnuje i nezletilé osoby, jež jsou ponechány bez doprovodu po vstupu na území členských států;
- i) „rodinnými příslušníky“ tito členové rodiny žadatele zdržující se na území členských států, pokud tato rodina existovala již v zemi původu:
- i) manžel či manželka žadatele o azyl nebo jeho nesezdaný partner či partnerka, se kterým/kterou žije v trvalém vztahu, pokud se k nesezdaným párům v právních předpisech nebo praxi členského státu přistupuje podle jeho právních předpisů o cizincích podobně jako k párům sezdaným;
 - ii) nezletilé děti páru uvedeného v bodě i) nebo žadatele, pokud jsou svobodné a jsou nezaopatřené, bez ohledu na to, zda se jedná o děti manželské, nemanželské nebo osvojené ve smyslu vnitrostátního práva;
 - iii) otec, matka nebo poručník, pokud je žadatel nebo uprchlík nezletilý a svobodný;
- j) „povolením k pobytu“ povolení vydané orgány členského státu, které státního příslušníka třetí země opravňuje k pobytu na jeho území, včetně dokumentů, které dokládají oprávnění zůstat na území v rámci dočasné ochrany nebo dokud nepominou okolnosti bránící výkonu rozhodnutí vyhoštění, s výjimkou víz a povolení k pobytu, které byly vystaveny v době nutné k určení členského státu příslušného ve smyslu tohoto nařízení nebo během posuzování žádosti o azyl či žádosti o povolení k pobytu;
- k) „vízem“ povolení nebo rozhodnutí členského státu požadované pro tranzit nebo vstup za účelem zamýšleného pobytu v daném členském státě nebo ve více členských státech. Druh víza se stanoví podle těchto definicí:
- i) „dlouhodobým vízem“ se rozumí povolení nebo rozhodnutí členského státu požadované pro vstup za účelem zamýšleného pobytu v daném členském státě po dobu delší než tři měsíce;
 - ii) „krátkodobým vízem“ se rozumí povolení nebo rozhodnutí členského státu požadované pro vstup za účelem zamýšleného pobytu v daném členském státě nebo ve více členských státech po dobu, jejíž celková délka nepřesahuje tři měsíce;
 - iii) „průjezdním vízem“ se rozumí povolení nebo rozhodnutí členského státu požadované pro vstup za účelem tranzitu přes území daného členského státu nebo více členských států, s výjimkou tranzitu na letišti;
 - iv) „letištním průjezdním vízem“ se rozumí povolení nebo rozhodnutí, kterým se státnímu příslušníkovi třetí země, na něhož se konkrétně vztahuje tento požadavek, povoluje projít tranzitním prostorem letiště, aniž získá přístup na výsoštná území dotyčného členského státu, během mezipřistání nebo transferu mezi dvěma částmi mezinárodního letu.

KAPITOLA II

OBECNÉ ZÁSADY

Článek 3

1. Členské státy posuzují každou žádost o azyl podanou příslušníkem třetí země na hranici nebo na jejich území kterémukoli z nich. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III.

2. Odchylně od odstavce 1 může každý členský stát posoudit žádost o azyl, kterou podal státní příslušník třetí země, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. V tom případě se tento členský stát stává příslušným členským státem ve smyslu tohoto nařízení a přebírá povinnosti spojené s touto příslušností. V případě potřeby uvědomí původně příslušný členský stát, členský stát, který vede řízení o stanovení příslušnosti členského státu, nebo členský stát, kterému byla podána žádost o převzetí nebo přijetí zpět.

3. Každý členský stát si ponechává v souladu s ustanoveními Ženevské úmluvy právo na vrácení žadatele o azyl do třetí země v souladu se svým vnitrostátním právem.

4. Žadatel o azyl je v jazyce, o němž lze důvodně předpokládat, že mu rozumí, písemně vyrozuměn o uplatňování tohoto nařízení a lhůtách a účincích, které stanoví.

Článek 4

1. Řízení o určení příslušnosti členského státu ve smyslu tohoto nařízení se zahajuje prvním podáním žádost o azyl v některém členském státě.

2. Žádost o azyl se považuje za podanou, jakmile příslušné orgány dotyčného členského státu obdrží tiskopis od žadatele o azyl nebo úřední zápis sepsaný orgánem. Pokud není žádost podána písemně, měla by být doba mezi prohlášením o úmyslu a sepsáním úředního zápisu co nejkratší.

3. Pro účely tohoto nařízení je stav nezletilého, který doprovází žadatele o azyl a splňuje definici rodinného příslušníka podle čl. 2 bodu i), neoddělitelný od situace jeho rodiče nebo poručníka a zabývá se jím členský stát příslušný k posouzení žádosti o azyl takového rodiče či poručníka, třebaže není nezletilý sám žadatelem o azyl. Stejným způsobem se postupuje v případě dětí narozených po příjezdu žadatele o azyl na území členských států, aniž je nutné zahájit nové řízení o příslušnosti.

4. Pokud je žádost o azyl podána příslušným orgánům členského státu žadatelem o azyl, který přebývá na území jiného členského státu, provádí určení příslušnosti členského státu členský stát, na jehož území žadatel o azyl přebývá. Tento členský stát je členským státem, který obdržel žádost, neprodleně informován a je poté pro účely tohoto nařízení považován za členský stát, u kterého byla podána žádost o azyl.

Žadatel je písemně informován o tomto přemístění a o dni, ke kterému se uskutečnilo.

5. Členský stát, u něhož byla žádost o azyl podána, je povinen za podmínek uvedených v článku 20 a s cílem ukončit řízení o určení státu příslušného pro posouzení žádosti o azyl převzít zpět žadatele o azyl, který se nachází v jiném členském státě, v němž podal novou žádost o azyl poté, co vzal svou původní žádost během procesu určování příslušného státu zpět.

Tato povinnost zaniká, pokud žadatel o azyl mezitím opustil území členských států na dobu nejméně tří měsíců nebo od některého členského státu obdržel povolení k pobytu.

KAPITOLA III

POŘADÍ KRITÉRIÍ

Článek 5

1. Kritéria k určení příslušného členského státu se uplatňují v pořadí, v jakém jsou uvedena v této kapitole.
2. Členský stát příslušný v souladu s kritérii se určuje na základě stavu v době, kdy žadatel o azyl podal první žádost u některého členského státu.

Článek 6

Pokud je žadatel o azyl nezletilá osoba bez doprovodu, je členským státem příslušným k posouzení žádosti ten členský stát,

ve kterém oprávněně pobývá její rodinný příslušník, pokud je to v nejlepším zájmu nezletilého.

V případech, že není přítomen žádný rodinný příslušník, je členským státem příslušným k posouzení žádosti ten členský stát, ve kterém nezletilý podal svou žádost o azyl.

Článek 7

Pokud má žadatel o azyl rodinného příslušníka, který může pobývat jako uprchlík v některém členském státě, bez ohledu na to, zda dříve rodina vznikla v zemi původu, je tento členský stát příslušný k posouzení žádosti o azyl za předpokladu, že si to dotčené osoby přejí.

Článek 8

Pokud má žadatel o azyl v členském státě rodinného příslušníka, o jehož žádosti dosud nebylo přijato první rozhodnutí ve věci, je tento členský stát příslušný k posouzení žádosti o azyl za předpokladu, že si to dotčené osoby přejí.

Článek 9

1. Pokud je žadatel o azyl držitelem platného povolení k pobytu, je k posouzení žádosti o azyl příslušný členský stát, který toto povolení vydal.

2. Pokud žadatel o azyl držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o azyl příslušný členský stát, který toto vízum udělil, ledaže bylo vízum uděleno v zastoupení nebo s písemným souhlasem jiného členského státu. V tom případě je k posouzení žádosti o azyl příslušný tento druhý členský stát. Pokud členský stát zejména z bezpečnostních důvodů předem konzultuje ústřední orgán jiného členského státu, nepředstavuje odpověď druhého členského státu písemné povolení ve smyslu tohoto ustanovení.

3. Pokud je žadatel o azyl držitelem více platných povolení k pobytu nebo víz vydaných různými členskými státy, přejímají členské státy příslušnost k posouzení žádosti o azyl v tomto pořadí:

- a) členský stát, který vydal povolení k pobytu přiznávající právo na nejdéší pobyt, nebo pokud jsou doby platnosti stejné, členský stát, který vydal povolení k pobytu, jehož doba platnosti skončí jako poslední;
- b) členský stát, který udělil vízum, jehož doba platnosti skončí jako poslední, pokud se jedná o stejný druh víz;
- c) pokud se jedná o různé druhy víz, členský stát, který udělil vízum s nejdéší dobou platnosti, nebo pokud jsou doby platnosti stejné, členský stát, který udělil vízum, jehož doba platnosti skončí jako poslední.

4. Pokud je žadatel o azyl držitelem jednoho nebo více povolení k pobytu, jejichž platnost skončila před méně než dvěma roky, nebo jednoho či více víz, jejichž platnost skončila před méně než šesti měsíci a díky nimž mohl vstoupit na území členského státu, použijí se pro dobu, dokud žadatel neopustil území členských států, odstavce 1, 2 a 3.

Pokud je žadatel o azyl držitelem jednoho nebo více povolení k pobytu, jejichž platnost skončila před více než dvěma roky, nebo jednoho či více víz, jejichž platnost skončila před více než šesti měsíci a díky nimž mohl vstoupit na území členského státu, a pokud žadatel neopustil území členských států, je příslušný členský stát, ve kterém byla podána žádost.

5. Okolnost, že povolení k pobytu nebo vízum byly vydány na základě nepravdivé nebo neoprávněně užívané totožnosti nebo po předložení pozměněných, padělaných či neplatných dokladů, nebrání v tom, aby jako příslušný byl určen členský stát, který je vydal. Avšak členský stát, který vydal povolení k pobytu nebo udělil vízum, není příslušný, pokud může být prokázáno, že podvod byl spáchán po vydání povolení či udělení víza.

Článek 10

1. Pokud je na základě přímých nebo nepřímých důkazů popsanych ve dvou seznamech, které jsou uvedeny v čl. 18 odst. 3, včetně údajů ve smyslu kapitoly III nařízení (ES) č. 2725/2000, zjištěno, že žadatel o azyl překročil nedovoleným způsobem pozemní, námořní nebo vzdušnou hranice některého členského státu ze třetí země, je k posouzení žádosti o azyl příslušný tento členský stát. Tato příslušnost končí po 12 měsících ode dne, kdy k nedovolenému překročení hranice došlo.

2. Pokud členský stát nemůže být příslušný nebo již dále nemůže být příslušný v souladu s odstavcem 1 a pokud je na základě přímých nebo nepřímých důkazů popsanych ve dvou seznamech, které jsou uvedeny v čl. 18 odst. 3, zjištěno, že žadatel o azyl, který vstoupil na území členských států nedovoleným způsobem nebo u něhož není možné zjistit okolnosti jeho vstupu, pobýval v členském státě v době podání žádosti nepřetržitě nejméně pět měsíců, je k posouzení žádosti o azyl příslušný tento členský stát.

Jestliže se žadatel zdržoval po dobu nejméně pěti měsíců ve více členských státech, je k posouzení žádosti o azyl příslušný členský stát, ve kterém se zdržoval naposledy.

Článek 11

1. Jestliže státní příslušník třetí země vstoupí na území členského státu, ve kterém je osvobozen od vízové povinnosti, je k posouzení žádosti o azyl příslušný tento členský stát.

2. Zásada stanovená v odstavci 1 se nepoužije, jestliže státní příslušník třetí země podá svou žádost o azyl v jiném členském státě, ve kterém je rovněž osvobozen od vízové povinnosti. V tom případě je k posouzení žádosti o azyl příslušný tento druhý členský stát.

Článek 12

Pokud státní příslušník třetí země podá žádost o azyl v mezinárodní tranzitní oblasti letiště členského státu, je k posouzení žádosti o azyl příslušný tento členský stát.

Článek 13

Pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen členský stát příslušný k posouzení žádosti o azyl, je k posouzení žádosti o azyl příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost o azyl podána.

Článek 14

Pokud několik rodinných příslušníků podá žádosti o azyl ve stejném členském státě současně nebo tak brzy po sobě, že řízení o určení příslušného členského státu může probíhat společně, a pokud by uplatnění kritérií stanovených tímto nařízením vedlo k jejich oddělení, je příslušný členský stát určen na základě těchto ustanovení:

- a) příslušnost k posouzení žádosti o azyl všech rodinných příslušníků patří členskému státu, který je podle kritérií příslušný k převzetí největšího počtu rodinných příslušníků;
- b) jinak je příslušný ten členský stát, který je podle kritérií příslušný k posouzení žádosti nejstaršího z nich.

KAPITOLA IV

HUMANITÁRNÍ USTANOVENÍ

Článek 15

1. Každý členský stát může z humanitárních důvodů, které vyplývají zejména z rodinných nebo kulturních důvodů, spojit rodinné příslušníky a jiné závislé příbuzné, i když není příslušný podle kritérií stanovených tímto nařízením. V tom případě posoudí na žádost jiného členského státu žádost o azyl dotčené osoby tento členský stát. Dotčené osoby s tím musí souhlasit.

2. V případě, že dotčená osoba je závislá na pomoci druhé osoby z důvodu těhotenství či novorozeného dítěte, vážné nemoci, vážného postižení nebo stáří, nerozdělí nebo spojí členské státy žadatele o azyl s jiným příbuzným, který přebývá na území jednoho z členských států, za předpokladu, že tyto rodinné vazby dříve existovaly v zemi původu.

3. Jestliže je žadatel o azyl nezletilou osobou bez doprovodu, která má příbuzného či příbuzné v jiném členském státě, kteří se o něho mohou postarat, spojí členské státy nezletilého pokud možno s jeho příbuzným či příbuznými, ledaže to není v nejlepším zájmu nezletilého.

4. Vyhoví-li dožádaný členský stát žádosti, přechází příslušnost k posouzení žádosti o azyl na něj.

5. Podmínky a řízení k provádění tohoto článku, případně včetně dohodovacích postupů pro vyřešení sporů mezi členskými státy ohledně potřeby spojit dotčené osoby, a místo, kde by toto mělo být provedeno, se přijímají postupem podle čl. 27 odst. 2.

KAPITOLA V

PŘEVZETÍ A PŘIJETÍ ZPĚT

Článek 16

1. Členský stát příslušný k posouzení žádosti o azyl podle tohoto nařízení je povinen:

- a) převzít za podmínek stanovených v článcích 17 až 19 žadatele o azyl, který podal žádost v jiném členském státě;
- b) dokončit posouzení žádosti o azyl;
- c) přijmout zpět za podmínek stanovených v článku 20 žadatele, jehož žádost se posuzuje a který bez povolení přebývá na území jiného členského státu;
- d) přijmout zpět za podmínek stanovených v článku 20 žadatele, který vzal svou posuzovanou žádost zpět a podal žádost v jiném členském státě;
- e) přijmout zpět za podmínek stanovených v článku 20 státního příslušníka třetí země, jehož žádost zamítl a který bez povolení přebývá na území jiného členského státu.

2. Pokud některý členský stát vydá žadateli povolení k pobytu, přecházejí povinnosti podle odstavce 1 na tento členský stát.

3. Povinnosti podle odstavce 1 se ruší, opustí-li státní příslušník třetí země území členských států nejméně na dobu tří měsíců,

pokud tento státní příslušník třetí země není držitelem platného povolení k pobytu vydaného příslušným členským státem.

4. Povinnosti uvedené v odst. 1 písm. d) a e) se rovněž ruší, jakmile členský stát příslušný k posouzení žádosti po zpětvzetí či zamítnutí žádosti přijme a skutečně provádí nezbytná opatření předtím, než státní příslušník třetí země může odjet do své země původu nebo do jiné země, do které může oprávněně cestovat.

Článek 17

1. Pokud se členský stát, ve kterém byla podána žádost o azyl, domnívá, že k posouzení žádosti o azyl je příslušný jiný členský stát, může v co nejkratší době a v každém případě do tří měsíců ode dne, kdy byla žádost podána ve smyslu čl. 4 odst. 2, vyzvat druhý členský stát, aby žadatele převzal.

Pokud žádost o převzetí žadatele není podána ve lhůtě tří měsíců, je k posouzení žádosti o azyl příslušný členský stát, ve kterém byla žádost o azyl podána.

2. Dožadující členský stát může požádat o urychlenou odpověď v případech, kdy byla žádost o azyl podána po zamítnutí vstupu či pobytu, po zadržení z důvodu nezákonného pobytu nebo po doručení či výkonu rozhodnutí o vyhoštění nebo pokud je žadatel o azyl ve vazbě.

V žádosti musí být uvedeny důvody pro urychlenou odpověď a lhůta, ve které je odpověď očekávána. Tato lhůta činí nejméně jeden týden.

3. V obou případech se žádost o převzetí jiným členským státem podává na vzorovém formuláři spolu s přímými nebo nepřímými důkazy, které jsou popsány ve dvou seznamech uvedených v čl. 18 odst. 3, nebo s odpovídajícími údaji z prohlášení žadatele o azyl, podle nichž mohou orgány dožádaného členského státu ověřit, zda je tento stát příslušný na základě kritérií stanovených tímto nařízením.

Pravidla vyhotovování a postupů předávání žádostí budou přijata postupem podle čl. 27 odst. 2.

Článek 18

1. Dožádaný členský stát provede nezbytné kontroly a o žádosti o převzetí žadatele rozhodne do dvou měsíců ode dne obdržení žádosti.

2. Při řízení o určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o azyl ve smyslu tohoto nařízení se používají přímé a nepřímé důkazy.

3. Postupem podle čl. 27 odst. 2 budou sestaveny a pravidelně kontrolovány dva seznamy, v nichž jsou v souladu s těmito kritérii uvedeny přímé a nepřímé důkazy:

a) Přímé důkazy:

- i) Jedná se o formální důkazy, které určují příslušnost podle tohoto nařízení, pokud nejsou vyvráceny důkazy o opaku.
- ii) Členské státy poskytnou výboru ve smyslu článku 27 vzory různých správních dokumentů podle druhů uvedených na seznamu formálních důkazů.

b) Nepřímé důkazy:

- i) Jedná se o indikativní prvky, které mohou být i přes svou vyvrátitelnost v jistých případech podle důkazní síly, která jim je přisuzována, dostačující.
- ii) Jejich důkazní síla v souvislosti s příslušností k posouzení žádosti o azyl se posuzuje v jednotlivých případech.

4. Požadavky kladené na důkazy by neměly přesáhnout mez, která je nezbytná pro řádné uplatňování tohoto nařízení.

5. Pokud neexistuje žádný formální důkaz, uzná dožádaný členský stát svou příslušnost, pokud jsou nepřímé důkazy logické, ověřitelné a dostatečně podrobné, aby mohla být příslušnost určena.

6. Pokud dožadující členský stát žádal v souladu s čl. 17 odst. 2 o urychlené řízení, vynaloží dožádaný členský stát nejvyšší úsilí, aby dodržel požadovanou lhůtu. Ve výjimečných případech, kdy lze dokázat, že posouzení žádosti o převzetí žadatele je obzvláště složité, může dožádaný členský stát odpovědět až po uplynutí požadované lhůty, ale v každém případě do jednoho měsíce. V těchto situacích musí dožádaný členský stát dožadujícímu členskému státu sdělit své rozhodnutí o odložení odpovědi v průběhu původně požadované lhůty.

7. Pokud není dodržena dvouměsíční lhůta podle odstavce 1 a měsíční lhůta podle odstavce 6, má se za to, že žádost byla schválena, což má za následek vznik povinnosti převzít osobu včetně přijetí řádných opatření pro příjezd.

Článek 19

1. Pokud dožádaný členský stát souhlasí s převzetím žadatele, uvědomí členský stát, ve kterém byla podána žádost o azyl, žadatele o svém rozhodnutí neposuzovat jeho žádost a o povinnosti přemístit žadatele do příslušného členského státu.

2. Rozhodnutí podle odstavce 1 musí obsahovat odůvodnění. Obsahuje podrobnosti o lhůtě pro provedení přemístění a v případě potřeby informace o místě a dni, kde a kdy by se měl žadatel ohlásit, jestliže cestuje do příslušného členského státu sám. Proti tomuto rozhodnutí je možné podat opravný

prostředek nebo je možné provést jeho přezkum. Opravný prostředek nebo přezkum týkající se tohoto rozhodnutí nemá odkladný účinek na provedení přemístění, pokud tak nerozhodnou soudy nebo příslušné orgány v jednotlivém případě, umožňují-li to vnitrostátní právní předpisy.

3. Přemístění žadatele z členského státu, ve kterém byla podána žádost o azyl, do příslušného členského státu se provádí po konzultaci dotyčných členských států v souladu s vnitrostátním právem prvního členského státu, jakmile je to z praktického hlediska možné, avšak nejpozději šest měsíců po přijetí žádosti o převzetí nebo rozhodnutí o opravném prostředku nebo přezkumu, pokud má odkladný účinek.

V případě potřeby vystaví dožadující členský stát žadateli o azyl propustku, jejíž vzor bude přijat postupem podle čl. 27 odst. 2.

Příslušný členský stát řádně uvědomí dožadující členský stát o bezpečném příjezdu žadatele o azyl nebo o skutečnosti, že se ve stanovené lhůtě nedostavil.

4. Pokud k přemístění nedojde během šestiměsíční lhůty, je příslušný členský stát, ve kterém byla žádost o azyl podána. Tato lhůta může být prodloužena nejvýše na jeden rok, pokud přemístění nemohlo být uskutečněno z důvodu uvěznění žadatele o azyl, nebo až na 18 měsíců, pokud je žadatel o azyl na útěku.

5. Doplnková pravidla o provádění přemístění mohou být přijata postupem podle čl. 27 odst. 2.

Článek 20

1. Žadatel o azyl je přijat zpět v souladu s čl. 4 odst. 5 a čl. 16 odst. 1 písm. c), d) a e) takto:

- a) žádost o přijetí žadatele zpět musí obsahovat informace umožňující dožádanému členskému státu ověřit svou příslušnost;
- b) členský stát, který byl vyzván, aby žadatele přijal zpět, je povinen provést nezbytná ověření a odpovědět na jemu adresovanou žádost co nejrychleji a v každém případě nejpozději jeden měsíc po podání. Pokud se žádost opírá o údaje získané ze systému Eurodac, zkracuje se tato lhůta na dva týdny;
- c) pokud dožádaný členský stát nesdělí své rozhodnutí do jednoho měsíce nebo dvou týdnů uvedených v písmenu b), má se za to, že souhlasí s přijetím žadatele o azyl zpět;
- d) členský stát, který souhlasí s přijetím žadatele o azyl zpět, je povinen přijmout tuto osobu zpět na své území. Přemístění se provádí po konzultaci dotyčných členských států v souladu s vnitrostátním právem dožadujícího členského státu, jakmile je to z praktického hlediska možné, avšak nejpozději šest měsíců po přijetí žádosti o přijetí zpět jiným členským státem nebo po přijetí rozhodnutí o opravném prostředku nebo přezkumu, pokud má odkladný účinek;

e) dožadující členský stát uvědomí žadatele o azyl o rozhodnutí o přijetí zpět příslušným členským státem. Rozhodnutí musí obsahovat odůvodnění. Obsahuje podrobnosti o lhůtě pro provedení přemístění a v případě potřeby informace o místě a dni, kde a kdy by se měl žadatel ohlásit, jestliže cestuje do příslušného členského státu sám. Proti tomuto rozhodnutí je možné podat opravný prostředek nebo je možné provést jeho přezkum. Opravný prostředek nebo přezkum týkající se tohoto rozhodnutí nemá odkladný účinek na provedení přemístění, pokud tak nerozhodnou soudy nebo příslušné orgány v jednotlivých případech, umožňují-li to vnitrostátní právní předpisy.

V případě potřeby vystaví dožadující členský stát žadateli o azyl propustku, jejíž vzor bude přijat postupem podle čl. 27 odst. 2.

Příslušný členský stát uvědomí náležitě v případě potřeby dožadující členský stát o bezpečném příjezdu žadatele o azyl nebo o skutečnosti, že se ve stanovené lhůtě nedostavil.

2. Pokud k přemístění nedojde během šestiměsíční lhůty, je příslušný členský stát, ve kterém byla žádost o azyl podána. Tato lhůta může být prodloužena nejdéle na jeden rok, pokud přemístění nebo posouzení žádosti nemohly být uskutečněny z důvodu uvěznění žadatele o azyl, nebo až na osmáct měsíců, pokud je žadatel o azyl na útěku.

3. Pravidla týkající se důkazů a jejich výkladu a vyhotovování a postupů předávání žádostí budou přijata postupem podle čl. 27 odst. 2.

4. Doplnková pravidla o provádění přemístění mohou být přijata postupem podle čl. 27 odst. 2.

KAPITOLA VI

SPRÁVNÍ SPOLUPRÁCE

Článek 21

1. Každý členský stát sdělí kterémukoli členskému státu, který o to požádá, osobní údaje žadatele o azyl, které jsou náležité, významné a přiměřené

- pro určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o azyl;
- pro posouzení žádosti o azyl;
- pro splnění všech povinností vyplývajících z tohoto nařízení.

2. Informace ve smyslu odstavce 1 mohou zahrnovat pouze

- osobní údaje žadatele o azyl a případně jeho rodinných příslušníků (příjmení a jméno a případně dřívější příjmení, přezdívkou nebo převzatá jména, současnou a předchozí státní příslušnost, datum a místo narození);

b) průkazy totožnosti a cestovní doklady (číslo, platnost, datum vydání, vydávající orgán, místo vydání atd.);

c) jiné informace, které jsou potřebné pro zjištění totožnosti žadatele, včetně otisků prstů zpracovaných v souladu s nařízením (ES) č. 2725/2000;

d) místa pobytu a trasy cesty;

e) povolení k pobytu nebo víza vydaná členským státem;

f) místo podání žádosti;

g) datum podání předchozí žádosti o azyl, datum podání současné žádosti o azyl, stav řízení a případně přijaté rozhodnutí.

3. Pokud je to nezbytné pro posouzení žádosti o azyl, může také příslušný členský stát požádat jiný členský stát, aby mu sdělil důvody, které žadatel o azyl pro svou žádost uvedl, a případně důvody pro přijatá rozhodnutí týkající se žadatele. Členský stát může odmítnout odpovědět na takovou žádost, jestliže sdělení takových informací může ohrozit důležité zájmy tohoto členského státu nebo ochranu svobod a základních práv dotčené osoby či jiných osob. V každém případě musí se sdělením těchto požadovaných informací písemně souhlasit žadatel o azyl.

4. Každá žádost o informace musí být zdůvodněna, a pokud je jejím účelem ověřit, zda existuje kritérium, které může založit příslušnost dožádaného členského státu, musí v ní být uvedeno, o jaké důkazy o způsobech a prostředcích, pomocí nichž žadatel o azyl vstoupil na území členských států, včetně významných informací ze spolehlivých zdrojů, nebo o kterou konkrétní a ověřitelnou část prohlášení žadatele se opírá. Má se za to, že významné informace ze spolehlivých zdrojů nejsou samy o sobě dostatečné pro určení příslušnosti a pravomoci členského státu podle tohoto nařízení, ale mohou přispět k hodnocení jiných indicií týkajících se jednotlivých žadatelů o azyl.

5. Dožádaný členský stát je povinen odpovědět do šesti týdnů.

6. Výměna informací se provádí na žádost členského státu a může proběhnout pouze mezi orgány, jejichž určení členskými státy bylo sděleno Komisi, která o tom uvědomí ostatní členské státy.

7. Vyměněné informace smí být použity pouze pro účely stanovené v odstavci 1. V každém členském státě smí být taková informace sdělena v závislosti na svém druhu a pravomocích přijímajícího orgánu pouze orgánům a soudům, které jsou pověřeny:

a) určením členského státu příslušného k posouzení žádosti o azyl;

b) posouzením žádosti o azyl;

c) splněním všech povinností vyplývajících z tohoto nařízení.

8. Členský stát, který informace předává, zajistí jejich přesnost a aktuálnost. Pokud se ukáže, že tento členský stát předal informace, které jsou nepřesné nebo které neměly být předány, jsou o tom přijímající členské státy neprodleně informovány. Jsou povinny tyto údaje opravit nebo je vymazat.

9. Žadatel o azyl má právo být na vlastní žádost informován o všech zpracovaných údajích o své osobě.

Pokud zjistí, že tyto informace byly zpracovány v rozporu s tímto nařízením nebo se směrnici Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů⁽¹⁾, zejména z toho důvodu, že jsou neúplné nebo nepřesné, je oprávněn požadovat jejich opravu, výmaz nebo zablokování.

Orgán, který údaje opravuje, vymazává nebo blokuje, o tom uvědomí členský stát, který informace poskytl nebo obdržel.

10. V každém dotčeném členském státě je v individuálním spise dotčené osoby nebo v registru zápis o předání a přijetí vyměněných informací.

11. Vyměněné údaje jsou uchovávány nejdéle po dobu, která je nebytná pro účely, kvůli nimž byly vyměněny.

12. Pokud nejsou údaje zpracovány automaticky nebo nejsou obsaženy ve spisu či nemají být do něj zařazeny, měl by každý členský stát přijmout vhodná opatření pro to, aby účinnými kontrolami zajistil dodržování tohoto článku.

Článek 22

1. Členské státy oznámí Komisi orgány pověřené plněním povinností, které vyplývají z tohoto nařízení, a zajistí, aby tyto orgány měly potřebné zdroje pro plnění svých úkolů, a zejména pro vypracování odpovědí na žádosti o informace, žádosti o převzetí a žádosti o přijetí žadatelů o azyl zpět v předepsaných lhůtách.

2. Pravidla týkající se zřízení bezpečných prostředků elektronického přenosu mezi orgány uvedenými v odstavci 1 pro přenos žádostí a zajištění, že odesílatelé automaticky obdrží elektronický doklad o doručení, budou vypracována postupem podle čl. 27 odst. 2.

Článek 23

1. Členské státy mohou mezi sebou přijmout dvoustranná správní ujednání ohledně praktických podrobností provádění tohoto nařízení, aby zjednodušily jeho uplatňování a zvýšily jeho účinnost. Tato ujednání se mohou týkat

a) výměny styčných úředníků;

b) zjednodušení postupů a zkrácení lhůt pro přenos a posuzování žádostí o převzetí nebo přijetí žadatelů o azyl zpět.

2. Ujednání podle odstavce 1 jsou sdělována Komisi. Komise ověří, zda ujednání podle odst. 1 písm. b) nejsou v rozporu s tímto nařízením.

KAPITOLA VII

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 24

1. Toto nařízení nahrazuje Úmluvu o určení státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané v některém z členských států Evropských společenství, podepsanou v Dublinu dne 15. června 1990 (Dublinská úmluva).

2. Avšak za účelem zajištění návaznosti ujednání pro určení členského státu příslušného k žádosti o azyl, pokud byla žádost o azyl podána po dni uvedeném v čl. 29 odst. 2, se berou v úvahu události, které mohou mít za následek stanovení příslušnosti členského státu podle tohoto nařízení, i když uvedenému dni předcházejí, s výjimkou událostí uvedených v čl. 10 odst. 2.

3. Pokud se v nařízení (ES) č. 2725/2000 odkazuje na Dublinskou úmluvu, pokládá se tento odkaz za odkaz na toto nařízení.

Článek 25

1. Lhůty stanovené tímto nařízením se počítají takto:

a) pokud se má lhůta vyjádřená ve dnech, týdnech či měsících počítat od okamžiku, v němž došlo k události nebo kdy proběhlo jednání, den, kdy došlo k události nebo kdy proběhlo jednání, se do dané lhůty nezapočítává;

b) lhůta vyjádřená v týdnech či měsících končí uplynutím dne v posledním týdnu či měsíci, který je týmž dnem v týdnu nebo připadá na stejné datum jako den, ve kterém došlo k události nebo ve kterém proběhlo jednání, od nichž se lhůta počítá. Jestliže ve lhůtě vyjádřené v měsících není v posledním měsíci den, ve kterém by lhůta měla uplynout, končí lhůta uplynutím posledního dne daného měsíce;

c) lhůty zahrnují soboty, neděle a státem uznané svátky v každém dotčeném členském státě.

2. Žádosti a odpovědi se zasílají jakýmkoliv způsobem, při němž je vydán doklad o přijetí.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31.

Článek 26

Pokud jde o Francouzskou republiku, vztahuje se toto nařízení pouze na její evropské území.

Článek 27

1. Komisi je nápomocen výbor.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES.

Doba uvedená v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.

3. Výbor přijme svůj jednací řád.

Článek 28

Nejpozději tři roky ode dne uvedeného v čl. 29 odst. 1 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování

tohoto nařízení a případně navrhně nezbytné změny. Členské státy předají Komisi všechny informace, které jsou vhodné pro přípravu této zprávy, nejpozději šest měsíců před uplynutím této lhůty.

Po předložení této zprávy předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování tohoto nařízení zároveň se zprávami o provádění systému Eurodac ve smyslu čl. 24 odst. 5 nařízení (ES) č. 2725/2000.

Článek 29

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se pro žádosti o azyl podané v období od prvního dne šestého měsíce po vstupu tohoto nařízení v platnost a od tohoto dne se bude používat pro všechny žádosti o převzetí nebo přijetí žadatelů o azyl zpět bez ohledu na datum podání žádosti. Členský stát příslušný k posouzení žádosti o azyl, která byla podána před tímto dnem, se určí v souladu s kritérii, která jsou stanovena v Dublinské úmluvě.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství.

V Bruselu dne 18. února 2003.

Za Radu

předseda

N. CHRISTODOULAKIS